Dziewulskiego ks. Marcella: Stróż owczarnie Chrystusowej — Dominik ś.

Conciones

Dzdewulskiego ks. Marcella

Stróż owczarnie Chrystusowey Dominik święty.

STROZ
OWCZARNIE CHRYSTVSOWEY,
w Apostolskiey zá duszámi ludzkiemi pogoni,
náuką y przykłádem
świat w ćiemnośćiach, y oźiębłośćiách iego
oświecáiący, y zápaláiący,

WIELKI
PRZESWIETNEGO ZAKONV
KAZNODZIEIOW
OCIEC y PATRYARCHA
DOMINIK S.
w Doroczną Vroczystość swoię,
Dniá 4. Sierpniá, Roku 1723. w Krakowskiey,
známienitey wspániáłośćią, stárożytnośćią, pięknośćią,
TROYCE SSS.
BAZYLICE:
Przy Fránćiszkáńskiey, Philádelphiczney, temuż Prześwietnemu Zakonowi ná pomienioną Vroczystość, Assystencyi,
KAZANIEM
POKAZANY.
19.

Przez X. MARCELLA DZIEWVLSKIEGO, S. Th. L. Kustoszá ná ten czás Chełminskiego, Fránćiszkáná.

W KRAKOWIE, w Drukárni Iakubá Mátyaszkiewiczá, I. K. M. T.

Enſis habet vires, vitiorum ſector & hoſtis. *D. Ennod.*
Laus Tua Mucro. *Barl.*
Doctus ſolvere vincula quæſtionum,
Et verbi gladiô ſecare ſectas. *Sidon. Apollin.*

Nunc plenô lucida cornû. *Boet. L. 1*

Luna miniſtrat iter. *Propert. L. 3*

Sic prætemon men *

Luce refulget honora. *Iov. Pontan.*

Ingeminat ſplendore diem. *Claud.*

* cætera ſolis habet. *ex MS.*

I.

Czyli dwá widzę XIĘZYCE w OSTOI?
Czyli też ieden w oczách mi ſię dwoi?
Od błyſku MIECZA w boiu obrotnego:
Wſzelkim ná Polſkę náſtępcom ſtráſznego.

II.

Dwá, dwá Xiężyce, ten Miecz, otoczyły,
Co w ręku PNIEWSKICH, áżeby znáczyły:
Iż z niego sławá, w káżdym fortun rodźie,
Wiernym ná nowiu, pogánom ná zchodźie.

III.

Z obu ſtron Miecza rogáte Xiężyce:
Dwoiſtey złośći ſtárych rogow lice;
Gdy PNIEWSCY Sędźmi, Zołnierzmi bywáią:
Grzechom, pogáńſtwu rogow ućieráią.

IV.

Wſzák Xiężyc Páńſtwá znák Biſurmáńſkiego,
Xiężyc Herb dawny Szláchectwá Rzymſkiego,
PNIEWSCY w pień Turkow Mieczem wyćináli;
Y ten Szláchecki cnot znák z śiebie dáli,

V.

Wie Polſká, że ſię przed PNIEWSKICH OSTOIA,
Nieprzyiaćiele nigdy nie zoſtoią:
W káżdym Xiężycu, ná zchodźie, ná nowiu,
Pod pełnią, muſzą wątpić o ſwym zdrowiu.

VI.

Stráſzny był do tąd STROZ Owczárnie Páńſkiey,
Ogniem że śile dogarał ſzátáńſkiey.
MIECZA dopadſzy, gdy ſmoká náśiędźie:
Ogniem y Mieczem ſtráſznieyſzy mu będźie.

VII.

SŁONCE ná pierśiách, GWIAZDA záś ná czele,
Swiátła Pochodnią PIES dodáie wiele:
Dwoygiem Xiężycow świeći PRZEŁOZONY;
Przyznać: Ten Zakon Iáśnie Oświecony.

VIII.

W Oyczyſtym Herbie Oćiec PRZEŁOZONY,
Swey Prowincyi MIECZ ma dla obrony.
Sąm będąc Słońcem, Xiężycami zgodnie
We dnie y w nocy przyświeca iey godnie.

ADMODVM REVERENDO ac Eximio PATRI,

P. VINCENTIO PNIEWSKI,

SACRÆ THEOLOGIÆ MAGISTRO,

PRIORI PROVINCIALI

Almæ Provinciæ Poloniæ

SACRI ORDINIS PRÆDICATORVM

Patri, Patrono Colendiſsimo.

NIe *Kazánie moie, bo* conſcium tenuitatis opus,
lecz Philádelphicznych zwiaskow Catenam ve-
re auream, *Prześwietnego Zakonu Káznodźiey-
skiego Herbowny, pewnie że koſztowny Kieynot,
Páńskie Oycá y Pátryárchy* DOMINIKA S.
przed BOGIEM, *Aniołámi y Ludźmi wiele wa-
żace Imię, Cnot iego* inæſtimabile prætium
dedykuię; Pater Admodum Reverende, Sac:
Th. Doctor Meritiſsime, Prior Provincialis
Digniſsime. *Imię tego Oycá, ktory ieſt* cælum ſtellatum, ſedes DEI,
perauguſtum Spiritus S. templum, lux mundi, *ćiemności tego świátá
oświecáiący y oźiębłośći iego do miłośći* BOGA *zápaláiący. Mądrości nie-
bieskiey* Bibliotheca manualis, ore ſimul & opere *náuczáiący Mági-
ſter: od Doktorá Narodow przez podána ſobie księgę doktorowány y ná
funkcya Káznodźieyska przez tegoż Apoſtołá od* BOGA *deſtynowány: pod-
porá známienita Kośćiołá Bożego, przez ofiárowána ſobie Láskę od Piotrá
S. deklárowány*, claudicantis mundi Scipio. *Orzeł w rozumie wyſokim,
Lew w okrzyku ogromnym, Báránek w niewinnośći, owieczká w ćichośći:
z pokory iednák iednym ſię Szczeniuchem ſymbolizuiący; á nie dla kſztał-
tu, lecz dla nieoſpáłey około Owiec Chryſtuſowych czułośći:* Nimirum Pa-
ſtor bonus à matris utero Dominicum vocavit ad Ovium cuſtodi-
am: *dla wielkiey w náwracániu Heretykow do wiáry, grzeſznikow do po-
práwy żywotá ćiekáwośći: dla ogniſtey w odgániániu wilkow piekielnych
żwáwośći. Wielkiego Abráhámá náśládowcá y zupełny wzor:* egreſſus
de terra, & de cognatione ſua; *więcey niż ſyná, gdy ſiebie ſámego* in
victimam

victimam BOGV ofiárował; Pater multitudinis, immaculata fæcunditate beatus. Fundator Ordinis Prædicatorum, semper prædicandorum: tego Zakonu, ktory sáme Sanctissimæ Sedis vivæ vocis oracula wiele rázy deprædicabant. Pater Patrum: Bo Oycowie SS. Innocentius V. Benedictus X. alijs XI. Pius V. iego to niegdy Zakonni byli Synowie. Pierwszy Petrus de Tarentesia, S. Th. in Academia Parisiensi Professor eximius, scriptis in SS. Biblia, & Magistrum sententiarum clarus &c. (iák pisze Ioannes Palatio) dla wielkiey madrości, nie ináczey zwány, tylko Magister. Głowá ták dobra: że się Duchowi S. podobáłá, y zdáłá Kościołowi B. Drugi Nicolaus de Trevisio, Doctissimus: po gradusach ná naywyższa wstępował Stolice: Subprior, Prior Conventûs, Prior Provincialis, Magister Generalis, à Bonifacio VIII. propter scientiam & probitatem suam inter Cardines terræ constitutus, demùm Cathedram Petri ascendit: Cudámi po śmierci sławny, w życiu świątobliwym podziwienia godny. Trzeći Michàel Gislerius w tym Prześwietnym Zakonie, wprzod tyro veteranis exemplum religiosæ disciplinæ, pilny ná podziw Student, á potym godny przez lat 16. Professor, maximo discipulorum profectu, quorum nonnulli ad Episcopatum evehi meruerunt. Po rożnych Zakonnych y Kościelnych funkcyách ad summum apicem evectus, Ecclesiam militantem zasługámi y modlitwámi swymi fecit tryumphantem; dla świątobliwości y Cudow, sam cud w Apostolskich ákcyách, in numerum Sanctorum relatus. Ták Swięty Oćiec DOMINIK, zá żywotá y Biskupstwá nie chcąc, po śmierci w Synách swoich ter Sanctissimus Pater. Patryárchá Patriarcharum: ponieważ S. Raymund de Pennaforr, tákiego Oycá táki Syn, z S. Piotrem Nolasco, y z Iákobem Arágońskim Krolem, Ordinis B. MARIÆ de Mercede Redemptionis captivorum, wspoł Fundator y Legislator. Procz tego (iáko pisze Theatrum vitæ human:) Dominikánow Pátryárchámi było czternastu. Coż rzeke de Eminentissimis S.R.E. Cardinalibus? ktorych było ex hoc Sacro Ordine 45. Kándor niewinności Dominikáńskiey, czernia pokory pokryty, krwia Męczeńska hoynie zbroczony, słusznie że ták bogato w Kárdynálska Purpure przyobleczony. Arcybiskupow 129. Biskupow 762. co za dziw? kiedy tákowych preeminencyi y niebá godne niezliczone inter Filios DOMINIKA S. znayduia się Subjecta: Homines magni virtute, scientiâ sua præditi. Ieżeli Xiążęce y Szláchetne zacne Domy w rodowitym Korczaku poł psa zá herbowny máia kleynot. Ieżeli Murzyni kiedyś (iáko Plutârchus adv. Stoic:) Psá dla wielu przygodnych y wygodnych przymiotow zá Krolá mieli: á Egipcyánie (iáko Strabo L. 17.) zá Bogá czćili. Co zá dziw że podobnym Herbem kleynotni, dla czułości około śiebie y wiernych, dla wielkiey w pozyskowániu dusz ciekáwości &c. Symbolizowáni Synowie DOMINIKA S dla wysokiey madrości y świątobliwości, dla niezliczonych zasług, ták wysokie preeminencye odziedziczyli: nimis honorati. Dla owey madrości Doktorá Anielskiego, ktorego Scripta sam P. IEZVS ápprobował: Bene scripsisti de me Thoma: á Namiestnik IEZVSOW Ian XXII. powiedział, że

TOMASZ: Quot articulos ſcripſit, tot miracula fecit. *Ow Doktor y ſá-
mym ſtráßny heretykom: że Bucerus zwáwy Kácermiſtrz wyßczekána páßcze-
ka mowil*: Tollantur ſcripta Thomæ, & cum omnibus Doctoribus certa-
men ferre non recuſo: *y znowu*: Tolle Thomam, & diſsipabo Eccleſiam.
Doktor Anielski TOMASZ, *ták wiele ná rozumie Aniolow wyſtawuie. iák wiele
godnych ßkoly ſwoiey liczy Subiektow. Gdy uważam tego Prześw: Zakonu* San-
ctorum ſplendores, *niezliczone prerogátyw* magnalia: *záraz* opprimor à
gloria, *do opiſania ták wielu, y ták wielkich Swiętych, bacżę ſię nieudolnym*: Non
ego ſum ſatis ad tantæ præconia laudis. *Gdy ſię reflektuie ná nieoßacowá-
ne* Qualitates *godnych w tym Zakonie ludźi: ná dobrze świátu wiádome ich*
præclara doctrinæ & virtutis opera: operit ſtupor mentem meam: *że co*
Caſsiodorus L. 3. epiſt. de Deciorum Stemmate *nápiſal: to ia* Sacerrimo
huic Ordini *przyznáć muſzę*: Tot annîs continuis ſimul ſplendet clarita-
te virtutis, & quamvis rara ſit gloria, non agnoſcitur in tam longo tempo-
re variata; ſæculis ſuis producit nobilis vena primarios, neſcit inde ali-
quid naſci mediocre; tot probati, quot geniti, & quod difficile prove-
nit, electa frequentia. *Więc ieżeli to honor oſobliwy* liberis imperare, *á do-
pieroż tákim, iacy Rzymiánie, między ktorymi Demoſthenes*, tot reges *liczyl*,
quot Proceres: *tedy wielki Twoy zaſzczyt* Pater Admodum Reverende: *że
ćię* hæc Alma Provincia, *ktora to* ſicut Paradiſus Domini, *rzec mogę*,
Silva Doctorum, *zá ſwego obralá Przełożonego*; Ligna ſcientiæ *żeć nád
ſoba ofiàrowály* Principatum; *że ćię Dominikáńskiego Niebá* Luminaria ma-
gna ſuum adorant Patrem; *że* poſt ſudores laborum, in meſſe præmi-
orum, pleni meritîs manipuli, pleniſsimum tuum venerati ſunt. *W
Konwenćie Troyce Przenayś. ieſteś* vocatus à Deo, *ktory przyobiecał* Vin-
centi dare, *Tobie Wincentemu dal tę godność: w zadátek korony wiekuiſtey
zá twoie zasługi twoia ćię Bráćia docześnie ukoronowál, gdy ich* regimen *ná
twoię godna glowę zlożyl. Przy ſtárey Fárze Krákowskiey ieſteś obrány* Præpo-
ſitus Familiæ Sacræ; *w fundácyi, y pod bokiem IACKA S. Kolumno tey Pro-
wincyi ieſteś iey* in Caput deſignatus. *Ten ktory* novit abſcondita cordiũ,
ſcit eligere bonum, vidit tua merita, & prævidit *honorowi ſwemu y Za-
konowi S. z Ciebie emolument; Madrość iego przez ćię* fortiter ſvaviterq; di-
ſponit omnia: *żeś ieſt* Superior, & quaſi unus ex ipſis: *przy powadze Prze-
łożeńskiey Oycowska miłość pokazuieß; nie tylko ſynowska, ále też bráterska
wßytkim każeß mieć do śiebie poufałość. Báczyli to do Ciebie* Candidati *tey
Prowincyi* Electores: *zważyli twoie zasługi* ab ipſo Religionis tyrocinio:
*żeś Superyorow dobroćia twoia Profeſsorow pilnośćia w náuce ſercá kontento-
wał. Będac w cudzych kráiach, czyniles twym ziomkom honor. Powroćiwßy*,
Philoſophiæ *á potym* S. Theologiæ laborioſus & glorioſus Profeſsor, ſemper
Angelicus; *przez lat ośmnaśćie, á naywięcey w Kathedrze Płockiey sławny Ká-
znodźieiá*, ubiq; clarum ſidus, *w kßtałt oweyná czole DOMINIKA S. gwia-
zdy, według Pismá: Iż* Qui ad iuſtitiam erudiunt multos, fulgebunt ſicut
ſtellæ. *Byłeś Sekretarzem y Aßyſtentem* Provinciæ: *Prowincyałowi iák* Anti-
pater *Alexándrowi, w Oſobie twoiey mogl ſobie winßowáć* aſsiſtricem ſapien-

tiam. *Będac Pryorem w rożnych Konwentách, y w rzadzeniu Fámilia, y w gospodárſtwie, y w promocyi chwały Bożey, y w skárbieniu łask Páńskich twemu Zakonowi*, zelô Religionis & paterna charitate *tákeś ſię upodobał: że ćię wſzytkie oraz Konwenty, nie mogac mieć* Localem, *rády máia* Provincialem Priorem; *á ták godnie: że rzecze* poſteritas, *co Aquileienski Pátryárchá* de Mirandula: Sic ſe hôc dignitatis faſtigio religioſè (glorioſè) geſsit, ut qui illum non miraretur, nec laudaret, iudicio & exiſtimationi ſuæ detraheret. *Nie wſpominam wyſokich tálentow, godnych pochwały ákcyi twoich: bo ſię obawiam obrázić modeſtyi tego, ktory woli* laudabilis eſſe, quàm laudari. *Nie wylıczam* Avitæ Domus tuæ Decora, *Oyczyſtego Domu, znamienitey* Młockich, Weſołowſkich, Sędźimirow, Gumowſkich, Kędźierzáwſkich &c. *Proſapij; áni Máćierzyſtego rodowitey* Kowalewſkich, Podowſkich, Mdzewſkich, Bromirſkich, Gádomſkich, Bartnickich, Koſobuyſkich, Brzozowſkich &c. *Párentelle; z przezacnemi Domámi wſpániáley konunkcyi: bo iáko wzgárdźiciel świátá, te wſzytkie opuśćiłeś ſplendory. Zakon S. to teraz twoy Dom Prześw: Fámilia DOMINIKA S. to twoiá kolligácya; Pies Dominikáński, to twoy Herbowny Kleynot; żeś* DOMINIKAN, *więcey ſobie to Imię ſzácuieſz, niżeli to żeś* Pniewſki. *Więc* ad mentem *modeſtyi twoiey, Zakonna ćię Philádelphia, wielkim Imieniem y Hieroglifikiem Swiętego Oycá y Pátryárchy twego regálizuię*, de Tuo, *że nie mam czym* de meo; *chybá to ſzczegulnie* votum: *żeby ćię BOG nie tylko ták uczćił, iák ś. p.* Antoniná Stepháná Mdzewſkiego, *Suffrágáná Gnieźnieńskiego, Wuiá twego, ále też iák pomienionych Swiętych y godnych Dominikánow, te tobie iednemu, co onym wſzytkim, dáwſzy łáski. Niech ćię od wſzelkiego złego ſtrzeże STROZ Owczárnie Chryſtuſowey: niechći przed BOGIEM zasługámi y modlitwámi ſwymi ugoni* optima quæq;: *cáłego Niebá przećiwko tobie* ſuccendat amorem; *ażebyś* plenus dierûm, meritorum, & præmiorum, ad præmia æterna, poſt quàmmaxime ſera fata, *doſtáwſzy ſię*, in lumine DEI *mogł ná wieki* Eccleſiæ lumen *Oycá y Pátryárchę twego ogladáć. Tak ći ſerdecznie życzę.*

Admodùm Reverendæ Paternitatis Tuæ.

Devotiſsimus & devinctiſsimus ſervus & indignus Exorator.
F. M. D. F. C. C.

Stemus ſimul. *Iſaiæ 50.*
Stoymy rázem.
Opera veſtra bona. *Matt: 5.*
Vczynki wáſze dobre.

NIc lepſzego iáko powźiąć, powźiąwſzy dotrzymáć, nie dotrzymawſzy ponowić, z dobrymi y godnymi święta ligę, wierne pobrátyńſtwo, y w BOGV świątobliwy związek: *Renovare fraternitatē & amicitiam. A.A.* BOG ſam dał z śiebie iákoby dobrey kompánii przykład: że go Trzy Oſoby w Iedności Boſtwá: *Pater, Verbum, & Spiritus Sanctus: & hi tres unum ſunt*; dał wzor z ſwych kreátur: że cztery elementá w ták piekną ułożył hármonią; że dźiewięć Chorow Anielſkich w iednę złączył Rzeczpoſpolitą; ſtworzył człowieká, w iedno *individuum* dał duſzę y ćiáło: wewnątrz trzy potencye, rozum, pámięć y wola, á iedná duſzá: zewnątrz pięć zmyſłow: dwie oczy, uſzy, ręce, nogi; ták wiele rozmáitych członkow, á iedno ćiáło: *in uno corpore multa membra.* W rodzáiu ludzkim, mąż y żoná, dwie duſzy iedno ćiáło: *duo in carne una*; nie tylko iednego oycá y iedney mátki wiele bráći y śioſtr, ále też y nie raz dwoie bliźniąt w iednymże żywoćie. *Geneſ: 25.* Dwá narody w ſwych Oycách, iák owo mowią, pod iedną wątrobą, toć śćiśle zkolligowáne: *duæ gentes in utero.* Dwánaśćie pokolenia narodu Izráelſkiego, á ieden lud Boży: *Populus ſanctus Domini DEI.* W Nowym Teſtámenćie dwánaśćie Apoſtołow, iedno *Collegium.* Siedmdźieśiąt y dwu Vczniow, iedná Szkołá. W Kośćiele S. ták wiele narodow *in unitatem fidei*, w iedność Wiáry BOG zgromádźił. *Lucæ 10.* Rozpuśćił Pan IEZVS pomienioną Szkołę: *in omnem Civitatem & locum quo erat ipſe venturus*: rozeſłał ich po parze: *miſit binos.* Dáie rácyą S. Grzegorz: *Duo enim ſunt præcepta charitatis, DEI videlicet amor & proximi*: *Dwá ſą przykazá-*

1. Machab. 12. — *1. Ioan: 7.* — *Rom: 12.* — *Deut: 14.* — *Ephes. 4.* — *Hom: 17. in Evang.*

nia miłości, *BOGA kocháć y bliźniego*: *á mniey* niż między dwiemá kochánie bydź nie może. Tá nayznámienitſza Cnotá áby *in praxi* byłá: BOG ludźi pozgromadzał, y naymniey do
S. Greg. ſup. pary połączył: *Vt charitas eſſe poſſit.* I dobrze to iáko Oćiec kocháiący, ná ſtronę dźiatek uczynił. Mowi Prorok u-
Pſal. 132. koronowány: *Ecce quàm bonum, & quàm iucundum habitare fratres in unum*: Nic milſzego, y nic lepſzego, iáko żyć w dobrey kompánii, mieſzkáć w iednośći; á Syn iego: *Melius*
Eccle: 4. *eſt eſſe duos, quàm unum*; Liran: *Melius eſt eſſe plures coniunctos amicitiâ & ſocietate*: Lepiey dwiemá, trzemá, dźieśiąći &c. &c. w znáiomośći, przyiáźni, towárzyſtwie, niżeli iednemu: bo máią pożytek ſpołecznośći ſwoiey: *habent enim emolumentum ſocietatis ſuæ*: Liran dokłada: *quia cõmunicant invicẽ bona ſua*: procz rozrywki: przyiaćioł wſzyſtko ſpolne: gdy iednemu brákuie, ma u drugiego; ieden drugiego zdobi, ćieſzy, wſpomaga, rátuie, broni: *habent emolumentum ſocietatis ſuæ.* Mowiemy zwyczáynie: *Vnita virtus fortior*: ziednoczona cnotá, śiła
1. Mach. 8. mocnieyſza. y przeto Izráelitowie przećiwko ſwym nieprzyiaćiołom z Rzymiánámi ſię zkonfederowáli; Monárchowie Chrześćiáńſcy przećiw Sárácenom &c. Kátolicy przećiw Heretykom, w świętą z ſobą nie raz wchodźili ligę. Sławna około Roku 1200. poſtánowiona *Hanſâ* Niemiecka, wielu Miaſt z ſobą ſię ſpiknienie y iákoby zá rece wźięćie, było im wielką przećiwko naiázdom y oppreſſyom obroną, náwet okázyą między poſtronnymi Potentatámi zgody y pokoiu: iá-
In Hiſt. Wandal. ko (nie wiemże czy prawdę) piſze Cranzius: *Hanſa Teutonica ſequeſtra pacis, publicaq; per Germaniam tranquillitatis.* Ieſt poſpolite *axioma*: *Nec Hercules contra duos*: *Ani Herkules przećiw dwiemá.* Scylurus ſnopkiem ſtrzał Synom dał náukę: że iáko ſtrzał w kupę związánych złamáć, ták narodu, Fámilii, zgromádzenia ziednoczonego, przekonáć trudno. y Sálo-
Eccle. 4. mon mowi: *Funiculus triplex difficile rumpitur.* Myć Zakonnicy nie woienni y bezbronni ludźie: Páſy á nie páłáſze,
Iudith. 5. Chordy á nie kordy nośiemy: *Homines inermes*; zá nieprzyiaćioł BOGA ráczey prośiemy, ná ſłużbę Boſką á nie ná
Ephef. 6. woynę ſię záćiągnąwſzy, mowiemy według Apoſtołá: żeśmy ſię obozámi wyprawili nie przećiwko ludźiom, ále przećiw duſznemu nieprzyiaćielowi: *Contra ſpiritualia nequitiæ*: przećiw światu, ćiáłu, y czártu, owemu niezgod ſeminatorowi. Oręże náſze nie máteryálne: iáko mowi Apoſtoł: *nie*
2. Cor: 10. *ćieleſne*, ále duchowne: *Arma militiæ noſtræ non carnalia ſunt.* Z tym wſzytkim w świątobliwy wchodźiemy Związek: *Quatuor*

tuor Ordines Mendicantium: *Cztery Zakony żebrzących*, ná doſkonáłośći Apoſtolſkiey w czterech Ewángeliách od CHRYSTVSA podáney ufundowáni. A iáko niebieſkie Zwierzętá cztery, káżde inſzey poſtáći, wſzytkie iedney zabáwy, ſkrzydłámi ſię z ſobą związáły: *Iunctaq; erant pennæ eorum alterius ad alterum*: iák święći Ewangeliſtowie czterey, á káżdy ſwym ſtylem, wſzyſcy iednem duchem y ſenſem; ták te cztery Zakony, rożne Hábitámi y powierzchownemi oſobliwośćiámi, iedną iednák ślubow zakonnych eſſencyą, y zobopolną wiążą ſię miłośćią: *Vinculis Charitatis*. Sławna w Obiáwieniu Swiętego Iana *Philadelphia* Miáſto, dobrego Páſterzá, świętego Biſkupá máiące, iák to tám z Liſtu Páná IEZVSOWEGO miárkowáć. *Philadelphia* ſłowo Greckie, po łáćinie, *Amor fratris ſive fraternitatis*; według Sylveiry: *Amor fraterternus*, *Miłość Bráterska*, miánowićie między Prześwietnym Zakonem Káznodźieyſkim y Fránćiſzkáńſkim, między duchownie ſtryieczną, á ráczey rodzoną po Swiętych Oycách DOMINIKV y FRANCISZKV Bráćią. Ci bowiem Swięći Oycowie przez Sybillę, przez Zácháryaſzá Proroká, *Zachar*: II. (według interpretácyi wielu) y przez Iana Swiętego, *Apocal*: II. z ſobą z dawná opowiedźiáni; przez świętego Opátá Ioáchimá, ná kilkádźieśiąt lat przed ſwoim národzeniem, duchem prorockim z ſobą opiſáni: y w kośćiele świętego Márká Weneckim z ſobą málowáni: przez Namieſtniká Chryſtuſowego w obiáwieniu z ſobą widźiáni: rázem ná świećie byli, BOGV ſłużyli, Zakony ſwoie fundowáli, ſerdecznie z ſobą ſię kocháli; z tąd znáiomośći y przyiáźni powźiąwſzy okázyą: Ze Swięty Oćiec DOMINIK, ná modlitwie záchwycony, widźiał ſrodze zágniewánego P. IEZVSA, trzy ſtrzały ogniſte, to ieſt trzy plagi ná zgubę świátá puſzczáiącego; prośiłá Mátká Nayświętſza Syná, ázeby tym ſkuteczniey uprośiłá, prezentowáłá mu, iákoby ná zakład, dwoch wielkich Sług iego, ſámego Swiętego DOMINIKA, y Swiętego FRANCISZKA. Potkał po tym obiáwieniu, DOMINIK FRANĆISZKA, ktorego nigdy przed tym nie znał: á z owego widzenia pewien był, iż to iego w rátunku y obronie świátá Kollegá; przeto ſerdecznie ſię z nim śćiſnąwſzy mowił: *Tu es ſocius meus, tu curres pariter mecum*: *Tyś ieſt towárzyſz moy, Ty pobieżyſz zárowno ze mną*: y słowámi Izáiaſzá: *Stemus ſimul, & nullus alius prævalebit*: *Stoymy z ſobą, á żaden inſzy nie przemoże*. Godnegoś moy Seráficzny Oycze doſtał Kompáná: Twoy pokorny Báránek, z hierogli-

Ezech. 1.

Oſte 11.

Apoc: 3.

 ficznym

ficznym Pieſkiem piękna ſworá: Szczęśliwa twoiá z Swiętym konfederácya DOMINIKIEM. bo to Stroż Owczárnie Chryſtuſowey, Gończy Iezuſow, Pochodnia náuki y przykłádu, świát oświecáiący y zápaláiący.

Iż z nierozumnych rzeczy uczyć ſię rozumu, bráć wzor cnoty nie záwádźi. *Prov:* 6 Mowi Mędrzec: *Vade ad formicam, o piger: Idź do mrowki o leniwcze;* á iák tá ná źimę, ták ty ná wieczność ſtaray ſię y prácuy: *Theſauriza tibiipſi fructus bonorum operum in futura ſæcula. Matt:* 10. Sam P. IEzus Apoſtołom: *Eſtote prudẽtes ſicut ſerpentes: Bądźcie roſtropni iáko węże;* Niech ćiáło zginie: byle głowá wężowi, wam byle duſzá nie zginęłá. Co złego, y z Aniołá náwykáć nic po tym; co dobrego y z beſtyi przeymowáć nie ſromotá: *imitari in malo bonum.* A nic BOG nie ſtworzył złego: *Omnis creatura Dei bona.* Więc y ſam P. IEZVS w rożnych kreáturách rożne ku zbudowániu ludzkiemu upátruiąc włáſnośći, rożnych kreátur ráczy ſię ádumbrowáć podobieńſtwem: Lwá, orłá, kokoſzy, báránká, wężá, y naylichſzego iákiegokolwiek robaká: *Ego vermis & non homo.* Niech nikt źle nie rozumie, niech ſię nie gorſzy, y niech nie poſtponuie Dominiká S, bo on rad, y nie wſtydźi ſię, że ſię iednym ſymbolizuie Pśięćiem. ponieważ obćiążona S. Dominikiem Mátká widźiáłá we ſnie, że ſzczęnię w żywoćie nośiłá, ktore z pochodnią gorąiącą ná świát wyſzedſzy, świát cáły oświećiło y zápaliło: *in totum portans incendia mundum.*

S. Cyril. Ier. Cateth: 6

1. Tim. 4.

Pſal. 71.

Menil. L. 5.

Między wſzyſtkiemi práwie nierozumnemi zwierzętámi, Pies naypoiętnieyſzy: ſłużyć, podáć co każą, oráć, drwá rżnąć kiiem, ſtać ná wárćie, wárowáć, czynić ſię zdechłem, &c. &c. pies nie ieden umie. *Ioannes Weber* z Plutárchá piſze: że w Rzymie, zá Weſpázyáná Ceſárzá, ćwiczony pies ták dobrze ná theatrum kuglárſkie wypráwował ſztuki: że Ceſarz mowił: nicem oſobliwſzego przez żyćie moie nie widźiał. *Lipſius* piſze, że w Bruxellách pies wielki iednego rzemieślniká, procz inſzych ſztuk y te umiał, że ná wozku ſkory gdźie było trzebá, ćiągnął: do iátek po mięſo chodźił, koſzyk mu tylko ná ſzyi z pieniądzmi záwieſzono: ſzedł proſto do iátki, przed znáionym y umowionym rzeźnikiem ſtawał, włożone według pinięd
zy mięſo w koſzyku do domu odnośił. Kiedy go pśi inśi opádli, poſtáwiwſzy koſzyk, wſzytkich odgániał. Raz śiełá złego ná iednego, nie mogł ſię obronić, wydárli mu pśi mięſo: áby przynamniey nie wſzyſtko ziedli, on im też pomagał. Pies dobry ſługá; choć go pan wytłucze, zá drzwi wyżenie, prze-

Cent. 1. *Epiſt. ad Belg.*

ćię

ćię pies precz nie odchodźi. záwołány do Páná bieży, iákby nigdy od niego nie bity, łáśi mu śię, áſſyſtuie, ſłuży:

Hunc tu ſi ferias, dolet, gemitq; *Iacobus Millius.*
Sed parcit tibi protinus revertens.
Hunc tu ſi expuleris, redit benignus,
Et caudam movet ille blandiendo.

Stroż: *Fidus hero Cuſtos.* Wieluby okrádźiono, pod noc w ich domu zábito: á pies złodźieiow odraża: *Dente rapax, odio canis inſectatus acerbo noctivagos fures.* *Epitaph. canis Beierl.* Przy trzodźie z wilkiem ná poiedynek wychodźi: *Hic cuſtos pecorum*; nie ieden zá bydło lub owce y ginie. *Iac. Mill.* Piſze *Beierlink* z Eliáná: że pewny kupiec kolofonſki iádąc ná iármárk z iednym tylko ſługą y ze pſem, owemu ſłudze dał ſchowáć piniądze, ktore on w drodze zgubił. Nie poſtrzegł, á ráczey dla boiáźni nie powiedźiał áż ná mieyſcu. A przeto z nim Pan ná powrot poiácháli ſzukáć miárkuiąc gdźie piniądze zginęły, á zginął był y pies; przyieżdzáią do iednego láſá, przez ktory przed tym iácháli: á oto w krzewinie pies poczuwſzy páná záſkomlał; po głośie, zśiadſzy z koni przychodzą, á pies nád piniądzmi, pilnuiąc ich, leży. Ze bliſko tygodniá, nie iadł y nie pił, zgłodniáły wſtáć ná nogi nie mogł, y w oczách ich zdechł. Y to nie ládá ſtroż, co o nim *Plinius* piſze: że pewny człowiek pod czás látá záſnął położywſzy śię w polu ná trawie: nie dáleko będąca ſroga źmiiá porwawſzy śię, ſunęłá śię do śpiącego; pies to widząc, ſkoczył y ták mocno ſzczeknął, że śię źmiiá zálękniona ruſzyć dáley nie śmiáłá; á pies tym czáſem páná obudźił, y od ták wielkiego obronił niebeſpieczeńſtwá. *F. Patric. L. 3. c. 6. de Regn.* Pies kocháiący páná. Kiedy *Xantyppus* Wodz Lácedemońſki uchodząc przed nieprzyiaćielem, ná iednę morſką puśćił śię wyſpę, pſá w domu zoſtáwiwſzy: tedy ow pies wybiegſzy, w pław puśćił śię zá pánem. *Plut: in Themiſt.* Dopłynąłći wyſpy, ále z wielkiego zmordowánia śię, ledwie ná brzeg wyſzedſzy, legł y ná mieyſcu zoſtał. Kiedy łázoná Licyuſzá zábito: pies iego żáłoſny niechćiał ieść, y ták głodny zoſtawał poki nie zdechł. *F. Pátricius ſup.* Piſze *Lipſius*, y S. Ambrożym świadczy, że kiedy w Antyochii pod czás nocy, ná rynku czy ulicy żołnierzá zábito: pies iego nád trupem ták żáłośnie wył, że cáłe prawie miáſto do podźiwienia y kommizerácyi ſprowadźił. *Lipſ. Cent. 1. Ep: ad Belg: ep. 44.* Między wielkim gminem ludu przybył ná dźiwy y zaboycá: tedy go pies poznał, opadł, ſzárpał: z kąd ow ná ſuſpicyą podány, ná inqwizycyą wźięty, przyznał śię, y ſłuſzne zá ſwoy wyſtępek odebrał karánie. Tákich y tym podobnych, śiełáby wyliczáć przykłádow. Pies częſtokroć miłośierniey ſzy niż człowiek.

Pies S. Rochowi od wszytkich opuszczonemu żywnośći donośił. Owego Łázárzá, nád ktorym się nikt z domu bogaczowego zmiłowáć nie chćiał, pśi wrzody lizáli: *Veniebant canes*
Luka 16. *& lingebant ulcera eius.* Pies w ięzyku ma lekárstwo; gdy liże,
Petr Berch. Dictionari goi. *Lingva canis, & ipsius linctio est medicinalis.* Pies myśliwcow
śpieg: *Lustrat inaccessos venantûm indagine saltus*: goniec: *Vena-*
fil. Ital. L. 10 *tor cursu canis*; odważny y śilny ná zwierzá
Virg. 12 Æn.

- - *Non rabidos recusat ursos*
Iac. Mill. *Et dentes patitur furentis apri,*
Cervos, capreolos, vafrasq; vulpes,
Et sternit genus omnium ferarum.

Aczkolwiek niesłuszny y nienależyty párágon człowieká
Eccl: 13. do bestyi, miánowićie Swiętego: *Quæ communicatio sancto homini ad canem?* Szpetny to był tytuł, co go dał *Abisai* owemu szárpáczowi honoru krolewskiego Semeiemu, 2. *Reg:* 16. *Quare maledicit canis hic mortuus Domino meo Regi?* á przećię z pokory tenże sam Krol 1. *Reg:* 24. przed Saulem názwał się *Canem mortuum*, *psem zdechłem*; y owá Chánáneyska Niewiástá *Matt:* 15. z ochotą się do pśięćiá przyrownáłá: *etiam Domine, nam & catelli &c.* Pokorny S. Oćiec Dominik: urodźiwszy się w Gusmánowskim z Cesárskimi y Krolewskimi Maiestatami z kolligowánym Domu, bywszy wielkim Theologiem y inszemi wysokimi tálentámi ozdobnym, wszelkich świátowych uchodząc promocyi, wzgárdzone zakonne obrał sobie żyćie. Pięć Biskupstw, ktore go potykáły, ákceptowáć nie chćiał, mieniąc się niegodnym ták wielkiey godnośći; iednego z tych Biskupstwá, że się też iuż cále zbronić y uchronić nie mogł, uprośił sobie u BOGA, że z owego mieysćá ná insze odległe Anielską był unieśiony ręką. Co drudzy figurę tylko formuiąc sobie pokory, przed chwałą swoią iednego umykáią uchá, á przećię drugiego nádstáwuią: to Dominik S. trzech umárłych w Rzymie gdy wskrześił, áżeby o tym y nie słyszał, potáiemnie do Bononij uszedł. Co inni sámi się postponuiąc, gániąc y strofuiąc, bydź wgárdzonymi, zgánionymi, zelżonymi nie chcą: to S. Dominik ile go rázy postpozycya, zniewagá potkáłá, idącego miánowićie; tedy umyślnie powoli szedł, postawał, áżeby iák naybárdźiey wzgárdzony, żelżony, do sytośći zniewagámi był
ex Tren: 3. nápełniony: *Opprobriis saturatus*; zá naypięknieyszą przyiąłby był pochwáłę, choćby mu kto rzekł: pśie ty: *honorari metu-*
S. Greg: *ens, despici non refugiens.* Ioan. 8. zádáli żydźi P. IEZVSOWI: *żeś ty Sámárytan, y czártá masz w sobie*: odpowiedźiał, że *ia czártá nie mam, ále czczę Oycá mego, ktory iest w niebieśiech.* Czemu nie przy-

nie przydał: *że ia nie Sámárytan?* dáie rácyą S. Grzegorz: że Homil: 18.
to imię *Samaritanus*, tłumáczy ſię *Cuſtos*, *Stroż*. P. IEZVS *Cuſtos hominum*, *Stroż ludzki*; mogę tu przydáć: y ow miſtyczny Sámárytan co człowieká, rozboynicza ręką od ſzátánow odártego y zránionego ſalwował; więc ſię tego tytułu nie zápiera: bo żydźi rozumieiąc, że go tym znieważyli, ſámi ſię nie poſtrzegli, że go ráczey pochwalili, gdy ſtrożem bydź przyználi: *Quia Samaritanus interpretatur Cuſtos*. Podobnymći ſpoſobem Hieroglifik Dominiká S. Pies, nie ſromotá lecz pochwałá, bo wielka iego ták wyrážona cnotá: *Gloria & excellens virtus*. Mant.

Co 2. *Tim:* 2. życzy BOGV y ludźiom Apoſtoł, *ſervum docibilem*, sługi poiętnego: to Dominik S. pewnie że poiętny: nie tylko w náukách wyzwolonych tytułem y rzeczą Magiſter, ále też w ſcyencyi Apoſtolskiey, mowić może z Doktorem narodow: *Scio humiliari, ſcio & abundare: ubiq; & in omnibus inſtitutus ſum, & ſatiari, & eſurire, & abundare, & penuriam pati*. Philip. 4. Co Sálomon wſzytko umieiąc, dáć ſobie rády nie umiał: *Et cum omnia ſciret, hoc unicum neſcivit: ſibimet temperare*; y ták nie ieden wyuczywſzy ſię Grámmátyki, Poetyki, Retoryki, Filozophij, Iurysprudencyi, Mátemátyki, Theologij: ách nieſzczęśćie! że ſię pokornym, dobrym, wſtrzemięźliwym, ćierpliwym, nabożnym bydź nie náuczył: *& neſcit facere rectum*: że do zbáwiennych rzeczy BOGA o rozum nie prośił: *Intellectum da mihi, & vivam*: że ſię do ſzkolnych prac ſzczerze ápplikuiąc, w ſzkole Iezuſowey uczyć nie chćiał: *Noluit intelligere ut bene ageret*. Dominik S. z máłośći Student Iezuſow, lekcyi niebieskiey nie głuchy słuchácz, náuczył ſię w iárzmie Iezuſowym chodźić: krzyż by nayćięższy ćierpliwie znośić; y w doſtátku nie mieć ſię do nieſtátku, y w niedoſtátku nie nárzekáć, y nie uſtawáć; krotko mowiąc: y tego co miał, ná dobre záżyć, y tego co nie miał, nie prágnąć umiał: *& abundare & penuriam pati*. Amos. 8. Ps. 118. Ps. 35.

Dobry Sługá: *Bonus Miniſter CHRISTI*. Co Żydźi ná puſzczy, że im mięłá y wody brákowáło: ſzemráli przećiw Pánu BOGV, á potym ſię do pogáńskich Bogow przekineli: iák ow pies nic po nim, co ſię ládá kogo chwyta: ták oni, miáwſzy Páná ná niebie, służyli báłwánom: *abierunt poſt Deos alienos, ut ſervirent eis*. Co w Ogroycu Apoſtołowie z boiáźni śmierći, od IEZVSA ućiekli: *relicto eo omnes fugerunt*: to Dominik tákiego ſercá, iákiego ćiż Apoſtołowie zá wźięćiem Duchá S. nábyli, mowił z Páwłem S. *Quis nos ſeparabit à charitate CHRISTI? tribulatio? án anguſtia? an fames? an nuditas? an periculu,* 1. Tim. 4. Ier. 11. Rom. 8

riculum? an persecutio? an gladius? *Kto nas odłączy od miłośći Chrystusowey? utrapienie? czy ućisk? czy głod? czy nagość? czy niebespieczeństwo? czy prześládowánie? czy miecz?* Mowił z Piotrem
Ioan. 6. S. *Ad quem ibimus? Do kogoż poydę* ieżeli nie szczegulnie do ćiebie? choćbyś mnie y zábił, (czegoć wiemże Oycowska nie dopuśći dobroć) á daymy to, żebyś mnie y zábił: ia śię przećię
Hebr. 13. ćiebie nie puszczę: *Non te deseram, neq; derelinquam.*

Stroz. Pat. Stroż Owczárnie Chrystusowey: *Vigilans in limine Custos.* Czuły: *Vigil & Sanctus: moraliter*; żádney okázyi do przysłużenia śię BOGV y ludźiom nie záspał, iáko człowiek Bogoboyny:
Eccle: 7. *Qui timet DEVM, nihil negligit*; w dobrych uczynkách nigdy nie ożiębły: záwsze iák ow niegdy w stározakonnym Kośćiele ogień we dnie y w nocy gorający: ktorego Moyżesz y cáły narod Izráelski, iákoby to ná straż chwale żiemskiey Boskiego
Virg. 4 Æn. májestatu, dodawał: *Vigilemq; sacraverat ignem, Excubias Divûm æternas.* Physicè: ćiáłu swemu wczáłowego uymował obroku, wzorem IEZVSA: *pernoctans in oratione DEI.* Co grzesznikom złe sumnienie, świátowym ludźiom myśli prożne:
Eccle: 5. *non sinunt eos dormire*: to Dominikowi S. myśli o chwale Boskiey, y zbáwieniu ludzkim spáć nie dáły: iák owemu Iákobo-
Gen. 31 wi pilność około owiec Lábánowych: *fugiebatq; somnus ab ocu-*
2. Cor. 11. *lis ejus*; iák S. Páwłowi: *Solicitudo omnium Ecclesiarum*: pieczołowánie o Kośćioły, uśilne stáránie o wiárę S.

Co komuś Poetá nápisał:

Horat. 1. Ep. 2 *Vt jugulent homines, surgunt de nocte latrones,*
Vt teipsum serves, non expergisceris?

Zeby łotrowie w nocy gráffowáli, ludźi zábiiáli &c: wstáią kiedyby spáć: ty żebyś śię uchował, nie ochniesz śię? to S. Dominik o doczesne życie niedbáiący, wiecznego pewny, nie dosypiał iednák, myśląc o tym iákoby y wierni, y niewierni,
Ier. 49. by można wszyscy nie zginęli: *Præ solicitudine quiescere non potuit.* *Is.* 56. Zalił śię BOG ná Duchownych Izráelskich: że to byli pśi niemi, szczekáć nie mogący: *Canes muti, non valentes latrare.* Nie záchowuiący śię według owego nápomnienia:

Theat. Vit. hum. tit. Sacerdos de mun. Sac. *Cum pastores ovium estis constituti:*
Non estote desides, sicut canes muti.
Vobis non deficiant latratus acuti:
Ne lupus immineat ovium saluti.

iedni dla niedbálstwá, drudzy dla respektu, trzeći dla boiáźni, czwarći że sámi ládáco: y ty cyt y iá cyt, bośmy wszyscy lu-
Is. 24. dźie: *Sicut populus sic sacerdos.* Dominik S. nowego Testámentu Kápłan; nie dbał, ále o świát: respektował, ále ná sámego

Páná

Pánâ BOGA: bał śię, ále tylko grzechu: był iák y drudzy, ále
iák owi SS. Apostołowie: *Sanctus, innocens, impollutus*: y prze- *Hebr: 7.*
to beśpiecznie á mocno wilcze zaśádzki heretykow y náiázdy;
rospusty, zgorszenia, pokątne, y publiczne niecnoty grzeszni-
kow, okrzykał: *arguens, increpans, obsecrans*; ten Kośćiołá S. *2. Timot: 4.*
strzegący Cherubin, ktoremu ná obronę tego mistycznego Ráiu,
ná odśiecz błędom y grzechom, ostropłomienisty miecz, to iest
żárliwy ięzyk, nigdy nie ustał: *flammeus gladius atq; versatilis.*
S. Grzegorz Názyánzeński do Wyznawce Chrystusowego He-
roná Philozophá mowił: *Adesdum canis non impudentiâ, sed oris* *Orat: 23.*
libertate, non ingluvie, sed quia in dies vincis, non latratu, sed bona *Carl. Labia*
custodiâ vigiliisq; pro animarum salute susceptis: *Choć sam pśie nie nie-*
wstydliwośćią, ále ust wolnośćią, nie obżárstwem, ále codźiennem zwy-
ćięstwem, nie szczekániem, ále dobrą strażą y czułośćią dla zbá-
wienia dusz podiętą. Y w tenći sposob Dominik S. dobre-
go strożá, swoiego Hieroglifiku wykonał cnoty: *bona custodiâ vi-*
giliisq; &c.

Ná puszczy tego świátá Gończy Iezusow, *ad capiendas ani-*
mas. Iáko kupiec zá zyskiem, żołnierz zá zdobyczą, rzemie-
ślnik zá zarobkiem, ubogi za pożywieniem, ták on zá pozyská-
niem dusz ludzkich ćiekał; á według protestácyi Apostołá:
Non quaero quae vestra sunt, sed vos: *Nie prágnę y nie szukam wá-* *2. Cor: 12.*
szych máiętnośći, pinięđzy, kleynotow, &c. ále was sámych: iák zwy-
czáynie Gończy, co zchwyta, to nie sobie, lecz pánu: *Certe* *Iac. Millius*
non sibi. Dominik S. prosząc BOGA o łáskę, iego włásney we
wszytkim upátrował chwały, mowiąc z Psalmistą: *Non nobis Do-*
mine non nobis, sed nomini tuo da gloriam. Co my niektorzy wie-
ku niniéyszego káznodźieie zá modą: Pismá S. iuż práwie máło-
co do prac nászych, iák soli do potraw, záżywamy. á sámey
essencyi y wszytkiey okrásy z Krásomowcow, Kronikarzow,
Chistorykow, Státystow y Herbarzow dobieramy, nászá często-
kroć predyká iák owo nienadobne Nadábá y Abiu kádzenie Bo- *Levit: 10.*
gu *de igne alieno*: á to do gustu ludźiom, według Proroctwá Apo-
stolskiego, bayki raczey niż prawdę, przypowiastki, koncepći-
ki, chistoryiki, niż zbáwienną náukę kocháiącym. Mowią lu-
dźie, á nie raz z nienawiśći prawdę: że dla swego interessu y
dla prożney chwały nászym śię słucháczom ákkomoduiemy,
świátu podobáć śię chcemy, ni ow Herod Zydostwu: *Videns* *Act: 12.*
quia placeret Iudaeis: to Dominik S. nie ták. Ow Káznodzieiá
ktoremu Xiążę Apostolskie y z Doktorem narodow pokazawszy
śię, pierwszy iáko podporze Kośćiołá S. y zábiegłemu około
zbáwienia ludzkiego prácownikowi dał laskę, á drugi księgę,

mowiąc: *Vade, & concionare, nam ad hoc ministerium divinitùs es electus*: Idź, á każ, boś ná tę posługę od BOGA obrány. Ow Káznodźieiá, ktory spytány: z ktorych się też kśiąg ná kazánie gotował? odpowiedźiał: *Ex libro charitatis, qui de omnibus docet.* Biblia y ktory Pismá S. Doktor, wszytká iego Biblioteká; á tak wiele pożytku z swych kazań uczynił: zá pomocą tego, ktorego chwały iedynie prágnął: *Soli DEO honorem & gloriam, Ps. 58.* (powiádáią Tłumácze Pismá S. że to Prorok o Apostołach, y o świętych mowi Káznodźieiách,) *Famem patientur ut canes, & circuibunt civitatem*: *Głod będą ćierpieli iáko pśi, y będą obchodźili miásto.* *Petrus Berchorius* dáiąc ná przykład, iáko pśi rány Łázárzá lizáli, mowi: *Per canes prædicatores intellige, lingit prædicator verbis suavibus ut curet ulcera*: *Przez Psow rozumiey Káznodźieiow, liże Káznodźieiá słowámi łágodnemi, ażeby uleczył*
Hom: 40. in Evang. *wrzody*; toż twierdźi S. Grzegorz: *Nonnunquam solent in sacro eloquio per canes Prædicatores intelligi, canum enim lingva vulnus dum lingit curat.* też rozumienie wyraża *Glossa*, gdy słowá pomienione czyta: *Famem patientur convertendi alios, & circuibunt civitatem Evangelizando.* *Zárliwi Káznodźieie będą głod ćierpieli, to iest, będą mieli wielki áppetyt ná to żeby inszych do BOGA náwroćili, y będą biegáć po mieśćie opowiádáiąc Ewángelią.* Więcey niż rodzony oćiec, Dominik S. ták odkupione Krwią naydroższą dusze ukochał, że ich zbáwienia okrutnie ułáknął, uprágnął; iáko głodny chlebá szukáiąc, miástá obchodźił *Evangelizando*; á ták dobrze: że sámych Heretykow sto tyśięcy do iedności Kośćiołá S. náwroćił. A dopieroż złych Kátolikow do poprawy żywotá przez niego náwroconych kto zliczy? Ziśćił ná
Corn: à Lap: in Gen: 25. sobie widzenie máćierzyńskie, że *splendore sanctitatis ac doctrinæ* świát oświećił y zápalił. *Lucæ* 12. Kazał P. IEZVS Apostołom mieć w ręku pochodnie goráiące, to iest: według interpretácyi S. Grzegorzá: *Lucis exempla*: *świátłośći przykłády.* Dominik S. z Pochodnią; czemu nie w ręku? czy niem iał ręku? O nie miał do zemsty, do bićia, do wydźierstwá, do pászkwilowánia zacnych domow, godnych fámilii, niewinnych ludźi: *sine manibus*; y Hieroglifik iego, *ore præferens facem*, gębę sobie zátkał: żeby prożnych, kłamliwych, nieprzystoynych, sławie
Iac. 3. czyiey szkodzących słow nie mowił: *Qui in verbo non offendit, hic perfectus vir.* *Prov.* 18. mowi Mędrzec: *Mors & vita in manu lingvæ*: *Smierć y żywot w ręce ięzyká.* To to ięzyk ma ręce? y bárdzo ma. Zchwytáią náprzykład Turcy álbo inśi nieprzyiaćiele pod czás woyny, polskiego żołnierzá, mowiemy: dostáli ięzyká. Ten ięzyk z rękámi, w ktorych śmierć y żywot;
ieżeli

iezeli wyda z sekretu woysko nasze, że nie ludne, nieporządne, nie gotowe, piiánę &c. iákoby go ręką swoią zábił: gdy niespodźiánego Bisurmáná ná kárk iego náprowádźił; ieżeli dotrzyma sekretu, y owszem gotowość swoich y wielką potęgę ogłośi, y męczony, y dárámi kuszony w słowie śię nie potchnie: iákoby dał żyćie tym, ktorych przez zráženie nieprzyiaćielá od śmierći záchował: *Non lapsus ex ore suo.* Ma ięzyk ręce, *Eccli: 14.* bo śiłá buduie, y ruinuie, dáie, dokazuie, zábiia, ożywia: *lingva* *Psal: 11.* *magniloqua.* Mocne ięzyká ręce: ponieważ według Vátáblá: *potest interficere sermone suo, potest & servare:* Oszkáluie, uda niesłusznie, poprzyśięże choć krzywo: zábiie ná honorze, á y ná zdrowiu iák żydźi P. IEZVSA *gladiô lingvæ.* przećiwnym *S. Aug:* sposobem, wyświadczy niewinność, wymowi winę, wyprośi od śmierći: y gdy ták rękę poda, iákby człowieká drugi raz urodźił: *Dans sanitatem & vitam. Salonius* powiáda, że ręce ięzy- *Eccle: 34.* ká są słowá: ktoremiábo dobrze mowiąc, żywot wiekuisty, ábo, źle mowiąc, śmierć nieśmiertelną człowiek zásługuie. Hugo Kárdynał z Prześw: Zakonu Káznodźieyskiego, pisze: że w ręku ięzyká, to iest, w operácyi mowy, śmierć szátánow, żyćie wiernych: bo ile Káznodźieie ręki do ięzyká przykładáią, sámi ták czynią iák uczą; grzesznicy popráwuiac się iákby zmartwych, gdy z grzechow powstáią, á czárći ná to umieráią. Prácowity Dominiká ięzyk: przeczuły to nierozumne pszczołki, gdy do *Corn: a Lap:* niego, ná usteczká máleńkiemu Dominikowi w kolebce przyle *in Prov: 16.* ćiáły. Ięzyk z rękámi: bo co ten mowił, to te czyniły: *Verbum Domini,* co przed tym *in manu Aggæi,* to potym *in manu Dominici* śmierć ná złe uczynki, żywot ná dobre: *Mors & vita in manu lingvæ:* A pochodnia iáka? Niżeli odpowiem, uważćie A A. że kiedy Dźiećiątko Dominiká chrzczono; tedy się gwiazdá ná czole iego pokazáłá: szczęśliwy áspekt:

Stella micans in fronte parvuli
Novum iubar præmonstrat seculi. *Leonard: de Vtino.*

Gwiazdy są to ięzyki, ktorymi niebá opowiádáią chwałę Bożą: *Cæli enarrant gloriam DEI,* y te pochodnie, *Faces cæli,* kto- *Psal: 18.* rymi nam te tám gmáchy w nocy przyświecáią: *Luce stellarum* *Lucan: L. 5.* *per noctem.* Co Pan IEZVS rzekł o Iánie S. Chrzćićielu, to o *Sap: 10.* S. Dominiku ná czole iego widźiána swym sposobem opowiedźiáłá Gwiazdá: że on był Pochodnią goráiącą y świecącą: *Lucerna ardens & lucens;* wydawał śię w nim świetnoognisty *Ioan: 5.* Duchá Przenayświętszego ięzyk: práktykowáły się słowá Syrácydesá *Eccli:* 48. nápisáne: że w nim powstał Eliasz iáko ogień, á słowo iego iáko pochodniczká gorzáło: *Et verbum ipsius quasi facula;*

si facula ardebat. Spráwił się Dominik S. według náuki Chrystusowey: *Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona:* iáśniał wielką świątobliwośćią: *sanctitate & justitia*; z máłośći záraz, iák świádczy Grzegorz IX. Papież; pilny Sámuelá náśládowcá: w Kośćiele wszytek, y w domu Kośćioł sobie wyrabiał, ołtarzyki stroił; á nie dla ksztaltu, y dźiećinney zabáwy, iák inśi, ále się przed nimi nabożnie modlił, płákał, krzyżem legał, dyscyplinował się, medytácye odpráwował &c. *B. Alanus* nápisał o tym swoim Swiętym Oycu, że *altior homine pueri indoles, DEO fuit digna, wyższy nad człowieká dowćip dźiećięćia, godny był BOGA.* do wszelkiey pobożnośći Dźiećiuch ułożony, miánowićie do nabożeństwá ku Nayświętszey Mátce, *ad omnem pietatem puellus formatus.* Anioł: bo ták duchowny że w ćiele nie ćieleśnie żyiący: *spiritu vivens.* Anioł, gdyby się nam dał widźieć, nie pięknieyby żył, iák żył Dominik S. gdyby był śmiertelny, nie pięknieyby umierał, iák umierał Dominik S. Pátryárchá ták wspániáłey Fámilij. Prorok, czegoby siła wyliczáć przykłádow. Apostoł żyćiem, náuką, y przykłádem: Męczennik prágnieniem. Kiedy się raz ná niego w leśie Heretycy, iáko ná swego pogromićielá, zásádźili, á potym go pytáli: cobyś czynił, gdybyś się w ręce nászé dostał? powiedźiał: rádbym temu, y prośiłbym was, żebyśćie mnie nie záraz zábijáli, ále iák naydłużey męczyli: żebyśćie mi iák nawięcey śmierći zádáli. sam nád sobą tyran: w dźiećiństwie iego dyscypliny włośiáne, ábo też sznurkowe twárdych y ostrych pękow pełne; od dźieśiąći lat, iużći łáńcuszkowe żelázne: włośiennica iák ieżowe futro, pásek żeláżny kolcow pełny: porcya suchy á częstokroć twárdy y pleśniáły chleb, wodá napoy z gorzkimi nie raz zmieszána łzámi; pośćiel goła źiemia, ábo *scabellum* przy Ołtarzu; ták *Dominicus* iáko Stroż Páńſki *Domini canis* legał; Wyznawcá, *coram Regibus, & Principibus, & populis terræ*, wyznawał BOGA y wiárę S. Pánná nienáruszoney czystośći: co symbolizuie w ręku iego Lilia, nád ktorą pisáć: *Salve virginei flos intemerate pudoris*; czego doznał ow młodźian ćielesnymi zmęczony pokusámi: że tylko ręki Mszą S. máiącego Dominiká Swiętego pocáłował, á záraz od owych wszetecznych upałow wolny został. Co Rzymski Orator o Plátonie mowił: *At mihi Plato pro omnibus unus*; to ia o S. rzec mogę Dominiku; że mi ten ieden zá wszytkich stánie. y Krolowa wszytkich Swiętych, iednego Dominiká zá wszytkich ukochálá: w dźieśiątym roku zá swego Dyscypułá, Rożáńcá go ucząc; á w ośmnastym zá swego Oblubieńcá wźięná, *Regina SS. omnium. Luca II.*

Matt: 5. — in Bulla — Ovid. Met: Lib: 14. fab. 8. — Cic.

powie-

powiedźiał P. IEZVS: Ieżeli oko twoie ſzczere będźie, y cáłe ćiáło twoie świetne będźie. Szczere oko Dominiká, to ieſt, dobra intencya, nie ſwoiey, lecz Boſkiey chwały, nie ćieleſnego, lecz duſznego pożytku upátruiąca; y cáłe dobrych uczynkow iego *Corpus* náder iáſne: *ſicut lucerna fulgoris*; piſáć nád nim iáko nád pochodnią: *lucet & ardet: świeći y gorzeie.*

Gorzał Dominik S. ná modlitwie w záchwyceniu częſtokroć bywáiąc, od źiemie ſię ku niebu unośił; ogień to żywy do ſwoiego ćiągnął ſię *Centrum: tendebat quo intendebat.* Drugi to Páweł, zdániem S. Chryzoſtomá: iáko żeláżo włożone w ogień, cáłe ognieie, ták Páweł, ták Dominik S. miłośćią Boſką roſpalony, wſzytek ſię ſtał miłośćią: *totus factus eſt charitas.* Wielka to miłość iego, że w Pálencyi ſzkoły tráktuiąc, pod czás głodu, y kśiążki poprzedał, áby niedoſtátnich żywił. Wielka to miłość iego: że kiedy go uboga białogłowá prośiłá, áby iey ſyná z niewoli wykupił; że dobrá ruchome ná iáłmużny rozdał, nieruchome że ná rátunek ubogich záſtáwił; nie máiąc czym owego ſyná wykupić, ſam ſię iey zá niego w niewolą chętnie ofiárował. Wielka miłość iego przećiwko duſzom: że co noc trzy Rożáńce mowiąc, trzy ſrogie dyſcypliny czynił, iedną zá grzeſznikow, proſząc BOGA, żeby ſię poprawili, drugą zá heretykow, żeby ſię náwroćili, trzećią zá w Czyſcu ćierpiących, ażeby z támtąd iák nayprędzey uwolnieni byli: á ták ſię gorąco zá wſzytkich modlił, ták płákał, ięczał, że ſię po Dormitarzu rozlegáło, Oycowie y Bráćia budźili ſię ze ſnu, y ſłyſząc to, płákáć y oni muśieli. *Hom. 3. laud. Pauli. S. Chryſoſt.*

Nápiſał Pòétá o kánikule: że tá gdy wſchodźi, podpala świát, rozgrzewa wody, źielonego po drzewách, źiołách &c. przywędza liśćia:

> *Quâ ſubdente facem terris, radiosq; movente,*
> *Dimicat in cineres Orbis, fatumq; ſupremum*
> *Sortitur, langverq; ſuis Neptunus in undis,*
> *Et viridis nemori ſangvis decedit & herbis.*

Manil. de Canic.

Gwiazdá ná czole Dominiká S. ſzczęśliwa kánikułá, zbáwienny świátá do miłośći BOGA y bliźniego podpał: *Flamma ſuccenſionis.* Co S. Chryzoſtom o S. Páwle nápiſał, to Dominik S. miłośćią zbáwienia ludzkiego pałáiący, ná Ambonę iák słońce ná niebo wchodząc, rozgániał ćiemnośći błędow: zá iego kazániem zgorſzenia, zbytki, publiczne y skryte nieprawośći uſtawáły, niſzczáły, iák wosk od ogniá topniáły, iák plewy w płomieniu nikněły: *inſtar palearum, quæ ſubitò cremantur incendio.* Co BOG Prorokowi *Ezech.* 10. kazał: *Imple manum tuam prunis ignis,* *Ezech. 10. Hom. 4 de l. Pauli.*

ignis, quæ sunt inter Cherubim, & effunde super civitatem: to żárliwy Dominik iákoby zarzystemi węglámi, gdy ognistemi słowámi rzucał ná miásto, wszelkim dogaráiąc występkom. Co Poëtowie chcąc wyráźić, że Kákus łotr, głowny to był paliwiosko, zmyślili iákoby z ust y z oczu iego płomienie wybucháły; co Sámson u ogonow liszkom powiązáwszy zarzyste głownie, popalił Philistyńskie zbożá: to S. Oycu Dominikowi z ust żywy miłośći BOGA y bliźniego niewidomie szedł ogień, pálił czártowskie niecnot kreścencye: y widomie náwet ná nieupámiętáłych heretykow gdy ogniste z niebá zprowadzał pioruny; zápalał świát do teyże co sąm miał miłośći BOGA y bliźniego, według intencyi sámego IEZVSA, ktory mowił *Luc. 12. Ignem veni mittere in terram, & quid volo nisi ut accendatur?* Dogodźił w tym Pánu sługá, Dominik Iezusowi, przyiaćiel iego wierny, iáko to sąmże P. IEZUS przed S. Teresą w záchwyceniu będącą mowił: *Iucundare cum amico meo*; kochány Syn przysposobiony Oycá przedwiecznego, iáko widźiáłá y słyszáłá S. Kátárzyna Seneńska: á oto w Sercu Oycowskim P. IEZVS y S. Dominik; y mowił do niey Oćiec Niebieski: widźisz corko tu IEZVSA, owdźie Dominiká, obá to Synowie moi, ten przyrodzony, á ten przysposobiony.

Iudic. 15.

Iac: Lobbet.

Nie báwiąc obszernym tálentow, cnot, BOGV y Kośćiołowi S. uczynionych przysług tego Swiętego Oycá wyliczániem: dosyć niech będźie ná tym co mowi Mędrzeć: że po Synách znáć Oycá: *in Filijs suis agnoscitur Vir.* Sámá Nayświętsza Mátká w Soryánie złożyłá nam prawdźiwy, w niebie málowány, Dominiká S. Obraz; á dopieroż BOG zá przyczyną y dokłádem teyże Mátki swoiey, ták wiele nąm żywych iego dał obrázow, iák wiele godnych iego widźiemy Synow, y tychże dostátecznych Oycowskich Panegirykow, według owego: *Gloria Patris, Filius Sapiens.* Amádeusz Xiążę Sábaudyi spytány od pewnych posłow, czy się też myślistwem báwi? y proszony, áby im psy swoie pokazał, deklárował: y názáiutrz bacząc gromádno zwykłey od niego iáłmużny czekáiących ubogich, prezentował ich owym posłom, y mowił: to iest myślistwo moie, tymi ia niebo spodźiewąm się ugonic. Prześwietny Domini kański Zakon, Zakon Káznodźieiow, ubogich Chrystusowych, y tychże Strożow Owczárnie Pańskiey, Gończych Iezusowych: że Swięty ich Oćiec miał oświećić y zápalić świát, ziśćił to przez się, y przez tychże Synow swoich, iáko to sąm Kośćioł Boży przyznáie: *Id præstitit per se, & per sui Ordinis Socios deinceps est consecutus.* Cić to *Vasa electionis*: á Honoriusz III. Papież: *Pugiles*

Eccli: 11.

Sebast: M. L. 2. Cosm.

in Bull. Nos

giles fidei & vera mundi lumina: *Rycerze zá wiárę, y práwe świá-* *attendentes*
tá świátłá; Grzegorz IX. *Veri & fideles Christi Ministri, qui non quæ sua, sed quæ Christi sunt, quærunt.* Ian XXII. *Homines in virtute Domino militantes, & crucifigentes cum vitijs & concupiscentiis carnem suam.* Innocenty IV. *Pater luminum Fratres Prædicatores in lucem gentium tribuit.* Alexánder IV. mowi do nich: *Quod status Ecclesiæ generalis per vestræ prædicationis & doctrinæ salutaris instantiam, divina gratia suffragante multipliciter illustratur.* Clemens VI. *In Ordine Fratrum Prædicatorum quasi solis radius in hac valle lachrymarum lux eruditionis elucet.* Bonifacy IX. *Fratres Ordinis Prædicatorum multiplicibus splendoribus radiantes, quorum sonus prædicationis per diversa mundi climata noscitur exivisse. Hi sunt quos DEVS numero multiplicavit & meritis.* Ze Polská, Litwá, Ruś, Prusy, Węgry, Moskwá, Dánia, Szwecya, Tátáry, Wołoszá y insze postronne: Indya, Iáponia, y insze odległe poźiemne y podźiemne kráie świátłem Ewángelij S. obiáśnione: że szkoły Kátolickie osobliwą náuką ozdobione: Oryginał tey illuminácyi, naiáśnieyszy luminarz Słońce, pięknie ná Dominikáńskich wydáie się Pierśiách: *Sol illuminans.* że w Polszce *Eccl. 42.*
Swisty, Poświsty, Lele, Polele, Márzány, Dźiewánny y insze Bożki: Litewskie Pioruny, y insze Báłwány: Pruskie Słońcá, Xiężyce, Węże y insze zá Bogi czczone dźiwaki, potłuczone, potopione, popalone: że zabobonom pogáńskim poświęcone gáie w popioł obrocone zostáły: że kárty, kostki, kárczemne dudy, białogłowskie málowidłá, heretyckie księgi, wszeteczne pismá publicznie nie raz gorzáły: Dominikáńskie głowy, nogi, ręce, ięzyki w tym prácowáły. Pośćináni zá wiárę y prawdę
Roku 1242. w Tolośie mieśćie, czyli pod miástem, Swięći Oy- *Bzow: ibid.*
cowie Dominikáni, powstáli, głowy swoie pobráwszy do Kośćio- *n 7.*
łá swego zánieśli, ná ołtarz pokłádli. Godne Dominikáńskie zá *& imago incurrit. Convē*
służone Głowy, áby w iák naykosztownieyszym depozyćie spo- *tûs Crac:*
czywáły, trzemá Piotrá S. Koronámi po kilká rázy, Kárdynal- *SS. Trin.*
skimi Kápeluszámi po wiele rázy, Arcybiskupimi, Biskupimi Infułámi, bez liczby rázy ozdobione: bo wielkiey náuki, świętych myśli pełne, około chwały Bożey y zbáwienia ludzkiego dobrze zápocone: Głowy nie gradusem tylko, lecz y *in summo gradu* Theologow, á ták liczne, że co práwie Klasztor, to *Cariathsepher, Civitas literarum,* á tuteczny miánowićie, *sedes sapientiæ:* nie tylko wokácyą y imieniem, ále też rzeczą sámą, iako dawno, ták y teraz godnych Káznodźieiow, ognistych Eliaszow, żárliwych Páwłow, Złotoustych, Cukromownych, Miodopłynnych *Ecclesiastesow: Quorum doctrinâ fulget Ecclesia, ut sole luna;*

Głowy tych, co ták żyią, ták prácuią, że pewni bydź mogą odłożoney sobie w niebie korony: *Reposita est illis corona justitiæ.* Gdyby Swiętych Dominikánow, áby co z większego Kánonizowáno, podobnoby *nulla dies esset non Dominica.* Głowy, TROYCE Przenayświetszey Miłośnikow, chwalcow, honoru iey Zelátorow, Kochánkow Nayświętszey Mátki, iey czći pilnych Promotorow, iey dostoieństwá Obrońcow. Głowy tych, co ich Nayświętsza Mátká ukocháłá, w táki, w iákim ich widźiemy, Hábit przybráłá, honoru ich nie raz broniłá, w Chorze ássystencyą. w Processyi prezencyą, ná ámbonie áppárycyą swoią Páńską przyozdobiłá, pod czás ich spoczynku po cellách obchodźiłá, káždemu máćierzyńską błogosłáwiłá ręką, y mowiłá: *Hi sunt Filij mei dilecti in quibus mihi complácui.* Cić to *Ordinarij Magistri Sacri Palatij, hæreticæ pravitatis Inquisitores*, ták dobre Głowy, ták godne *Subjecta* máią, że tym urzędom nie tylko zá dosyć, ále y nád to wystarczáią, wielkimi ich sobie u Kośćioła Bożego zásłużywszy pracámi, Synowie Dominiká S. *potens in terra semen ejus.*

Winszuię Wam Prześwietne Philádelphiczne Zakony: *Civitas in quadro: Frater qui adjuvatur à Fratre, quasi Civitas firma:* Winszuię świętey z Swiętym Oycem Dominikiem y z iego ták zacną Fámilią ligi: *Dabunt geminata potentes per Socium effectus.* Nászá *Societas Spiritûs*, przy Słońcu Augustyná S. ogniem Dominiká S. y Mieczem ognistego Eliaszá woiuiąc, pokorą Fráńćiszkową, nieprzyiaćioł duszmych pyszne podepce głowy: *Conculcabit leonem & draconem.* Krotki tylko w intereśsie zbudowánia dusz nászych, ábo zbáwienney sumnienia reflexyi, czynię dygres, do was: *quorum opera mala*: ktorych uczynki złe: *Canes impudentissimi:* ludźie wstydu w oczách, BOGA w sercu nie máiący, nie ludźie, ále, iák was Prorok zowie, *psi nayniewstydliwsi*: ktorzy to *abeuntes post carnem*, koło śćierwu częstokroć iáko psi się gryźiećie: *invicem mordetis*; oszczekaćie czy winnego czy niewinnnego: *Detractores DEO odibiles*: szárpniećie y tego y owego ná sławie: *Dentium acumine venenato.* Kto pyszny, łákomy, y zazdrosny: piekielny to Cerber, *trifaux Cerberus*; gdy nie ieden gada co mu ślina do gęby przynieśie, bárdzo to iádowita ślina, ná sumnieniu tego co gada, ná honorze tego, o kim gada, ná cnoćie tych, co słyszą y gorszą się zábiiáiąca: *venenum aspidum insanabile*; kto recydywánt, powiáda Apostoł: że to pies do womitu powracáiący: *Canis reversus ad vomitum.* Owá wielu w Kośćiele immodestya, pśie zębow wyszczerzánie: *risus dentium**: *Adde & mordaci quatientes pulpita risu.*

Apoc. 21. Prov. 18. Manil. L. 2. Phil. 2. Psal. 90 Isa 56. Iud. Galat. 5. Rom. 1. Mat. cap. 2. Petr. 2. * Eccli. 19. Pontan.

risu. Gdy się iednemu nogá powinie, to ná niego wszyscy (ták też pśi ná psá uderzonego) *Compunctum corde mortificare.* Ná Ps. 108.
ubogiego wárk co żywo:(ták też pśi ná psá chudego:) *DEVS* Ps. 70.
dereliquit eum, persequimini. Strzeże nie ieden, ále ná niecnotę, ná cudzą pracą: *insidiatur ut rapiat:* śledźi gdźieby kogo Ps. 10.
podeyść, oszukáć: *circuit quærens.* Páśibrzuch á nierob, pśiem węchem dochodźi gdźie co zieść, wypić, wźiąć: *scit bene:* zdá Garner.
niem sámego P. IEZVSA nie godźien chlebá: *Non est bonum sumere panem filiorum, & dare canibus:* á dopieroż niebá, z kąd *foris canes.* Apoc. 22.
Ięzyk nie iednego, szczery ogień ále piekielny: *lingua ignis, inflammata à gehenna:* párzy, kogo wspomni, pali: *inflammat.* Iac. 3.
Ogień z sercá bezecnego, sercu Boskiemu dogáráiący: że nim częstokroć y w domu Bożym, ále nie BOGV, lecz biesowi ná ofiárę, rożne osoby paláią: *ardentes in concupiscentia:* Iudith. 12.
y podpaláią niewinne duszyczki, do grzechu słowámi naprzod gdy nákłániáią: *Interea tacitæ serpunt in viscera flammæ:* ogień Ovid. l. Re-
ktory Sodomę, á potym Troię w popioł obroćił, tenże teraz med.
nieszczęśliwego stáie się przyczyną pożaru, w ktorym potępieńcy gorzeią y gorzeć ná wieki będą: *O ignis infernalis luxuria! cujus materia gula, cujus flamma superbia, cujus scintillæ prava colloquia, cujus fumus infámia, cujus cinis immunditia, cujus finis gehenna.* S. Hier. in epist.
Ogień przeklęty zápálczywośći: *ira & furor utraq; execrabilia:* że wielom dopieka: przyczyná tego nie ieden fomentátor: *qui seminat inter fratres discordias.* Eccli. 77.
Susurro & bilinguis maledictus; multos enim turbavit pacem habentes. Prov. 6.
Co S. Oćiec Dominik przećiw Krzyżá S. y Kośćiołá Bożego nieprzyiáćiołom, Eccl. 28.
żárliwemi Kazániámi, wiele Pánow, á z ludu pospolitego, sámych Fráncuzow ná pięćkroć sto tyśięcy ná woynę świętą, ábo krucyatę zápalił: To Aryusz, Huss, Kálwin, Luter y ták nie ieden, przećiw Kośćiołowi y Krzyżowi S. zápalił liczne milliony *in partem erroris.* S. Oycze Dominiku! nie przestáiesz y sąm przez się w niebie, y ná źiemi przez nieodrodnych Synow twoich, przećiwko tym przeklętym ogniom świętego záżywáć ogniá: *per te & per tui Ordinis Socios;* y ty y oni, przez Dekret S. Inquisicyi, do sądu świeckiego, wiele tákich incendyáryuszow ná ogień podáli, y podáią. Podłoż ognistą twoię Pochodnią, pod mozgi wszytkich odszczepieńcow, áżeby nie czekáiąc poki im sąd Boży oczu nie wykole, á potym piekło nie wypali, ná rozumie oświeceni zostáli, áżeby záwczásu prawdę uználi: *& ad veritatis redeant unitatem;* podłoż pod sercá nas oźiębłych Eccl. F. 6.
Kátholikow, áżeby się do miłośći Boskiey zápalił*y*: *Illo igne,* Parasc.
quem Dominus noster IESVS Christus misit in terram: & voluit vehemen- Miss. Sab. Pent.

Iust. Miech. super. Lit. Laur. Disc. 15. N. 6. *hementer accendi.* Szczyćiłeś śię zá twego świętego żywotá tą od BOGA łáską: że o cokolwiekeś Máiestatu iego Boskiego prośił, nie było tego, czegobyś nie uprośił. Przez tę twoię szczęśliwość y my ćię niech uprośimy o ten fáwor, że zá twoią modlitwą niech wiecznie nie zginiemy. Miałeś y to szczęśćie: iáko B. Alánowi obiáwiono; (*B. Alan p. 2. c. 3. Iust. Miech. Disc. 231. N. 12*) że ćię ná modlitwie płáczem okrutnym zmocowánego, srogą dyscypliną zemdlonego Nayświętsza Mátká do swoich Máćierzyńskich przytuliłá pierśi, y mlekiem ćię swoim pośiliłá. Przez ten iey ku tobie áfekt: spraw nam wolny y szczęśliwy, do iey Nog Páńskich przystęp: żebyśmy ich godnie śćisnęli, przez twoie zasługi, żebyśmy u niey protekcyą iey wielowładną uprośili: żebyśmy zá iey przyczyną piekielnego uszedszy ogniá, w świátłośći wiekuistey, BOGA y z tobą ná wieki chwalili. Amen.

Concionem hanc sub titulo: STROZ Owczárnie Chrystusowey DOMINIK S. *Authore suo & luce publica dignam censeo; unde ut imprimi queat, do facultatem. Crac: in Coll: Majori* 22. *Septembris. Anno* 1723.

M. MARTINUS WALESZYNSKI, S. Th. Doctor & Professor, S. FLORIANI Canonicus, Siradiensis Cancellarius, Scarbimiriensis & S. MICHAELIS in Arce Crac: Custos, Librorum per Diœcesim Crac: Ordinarius Censor, pro tunc Studij Generalis Almæ Vniversitatis Cracov: RECTOR. *mpp.*